

מה חושבים מכשירי מורים על חדשנות פדגוגית?

יו"ר: י. פויס¹

ד. לוי², ל. ברץ³, ב. גביש⁴, ד. מרקוביץ⁵, י. ברק⁶, ע. קינן⁶
¹אורנים, מכללה אקדמית לחינוך, קרית טבעון, ²מכללת סמינר הקיבוצים, תל אביב,
³מכללת אחווה, קרית מלאכי, ⁴מכללת לוויןסקי, תל אביב, ⁵מכללת בית ברל, בית
 ברל, ⁶מכללת קיי, באר שבע

פתיחה: הצגת נושא הסימפוזיון

י. פויס

אורנים, מכללה אקדמית לחינוך, קרית טבעון

חדשנות פדגוגית היא נושא מדובר ונדרש בכל מקום בו חושבים, מתכננים וחוקרים הוראה, חינוך והכשרה להוראה. המונח חוזר ונשמע בזיקה למושגים הוראה קונסטרוקטיביסטית ושילוב טכנולוגיה עדכנית בחינוך. הסימפוזיון יציג ממצאי מחקרים, שנערכו במסגרת פעילותה של רשת לחקר חדשנות פדגוגית בהכשרת מורים, מטעם רשות המחקר של מכון מופ"ת, ושבדקו עמדות ותפיסות של מכשירי מורים כלפי חדשנות פדגוגית.

תפיסותיהם והתנסויותיהם של מורי מכללות כלפי חדשנות פדגוגית.

ל. ברץ¹, ד. לוי²

¹מכללת אחווה, קרית מלאכי, ²מכללת סמינר הקיבוצים, תל אביב

הרצאתנו תציג תוצאות ניתוח שאלון שבחן את תפיסותיהם ואת התנסויותיהם של מורי מכללות כלפי חדשנות פדגוגית. השאלון מורכב משאלות פתוחות המבקשות לתאר התנסות בפדגוגיה חדשנית, הופץ בקרב מורים בחמש מכללות. הוחזרו 110 שאלונים מלאים. בתהליך ניתוח הנתונים נחשפה בעיה שנבעה מעמימות המושג חדשנות פדגוגית בקרב הנבדקים: כיצד חוקרים משמעות של מושג שביסודו הוא אידיאולוגי, מהם המאפיינים המכוננים את המושג ומהי תכליתו של המושג.

עמדותיהם ותפיסותיהם של ראשי מסלולים כלפי חדשנות פדגוגית.

ב. גביש¹, י. פויס²

¹מכללת לוויןסקי לחינוך, תל אביב, ²אורנים, מכללה אקדמית לחינוך, קרית טבעון

נערכו ראיונות חצי מובנים עם ראשי מסלולים (חנ"מ ובי"ס יסודי) בשש מכללות. ניתוח תמלילי הראיונות מלמד על פרישה רחבה מאד של משמעות המושג הנחקר בקרב המרואיינים ואף על חוסר עקביות בגבולות הריאיון הבודד. ראשי מסלולים כמנהלים בדרגות הביניים טרודים מאד ברצף היומיום ונעים בין רצון לחדש לרצון לחזור לעבר, בין רצון ליזום לצורך להוות צינור מעביר, בין רצון לעבוד עם צוות וותיק לרצון לגייס צוות צעיר וגמיש. לאופי המכללה השפעה מכרעה על דפוסי החשיבה של ראש המסלול.

תפיסות של בעלי תפקיד בתכניות הכשרה אלטרנטיביות.

ד. מרקוביץ

מכללת בית ברל, בית ברל

המחקר מעמיד במרכזו 8 תכניות חדשניות להכשרת מורים בישראל. מאפייני החדשנות, מקורות ההשראה האידיאולוגיים המזינים אותה והיעדים החברתיים-חינוכיים אותם היא מבקשת לקדם, נבחנו באמצעות עריכת ראיונות עומק עם ראשי התוכניות וניתוח אופן הצגת התוכנית ברשת ובפרסומים אחרים. המשמעויות שהעניקו מפתחי התוכניות השונות למושג "חדשנות" נבחנו ביחס לדגמי ההכשרה "המסורתיים" בישראל וביחס לתפיסות חדשניות שצמחו במערב.

לנדוד למרחבים לא מוכרים - חדשנות כמסע
י. ברק¹, א. קורן ז"ל
¹מכללת קיי, באר שבע

העבודה עוסקת בתפיסה הסובייקטיבית של חדשנות, כפי שבאה לידי ביטוי בשני סיפורים מקצועיים של מכשירי מורים. באמצעות מחקר עצמי נרטיבי היא מציעה התבוננות תהליכית על משמעות הסובייקטיביות של 'חדשנות', ואת הבנתה כתהליך טרנספורמטיבי. התימה המרכזית העולה מתוך הסיפורים היא של החדשנות כתהליך נוודי המתרחש במרחב זר ומלווה בלמידה והשתנות של המעורבים בו.

מהי המשמעות של הממצאים לגבי חדשנות פדגוגית בהכשרת מורים בישראל?
ע. קינו
מכללת קיי, באר שבע